

РОЛЬ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ-КУРСАНТІВ НА ЦИКЛІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ З ФАХУ «ОРТОДОНТІЯ»

Виженко Є.Є., Куроєдова В.Д., Стасюк О.А., Сокологорська-Нукіна Ю.К.

Українська медична стоматологічна академія

Проаналізовано різні методи інформаційно-телекомунікаційних технологій, які допомагають підвищити якість підготовки майбутніх лікарів-ортодонтів у системі післядипломної освіти; окреслено широкий спектр можливостей щодо професійного становлення і вдосконалення лікарів.

Ключові слова: післядипломна освіта, спеціалізація, лікар-курсант, інформаційно-телекомунікаційні технології.

The proposed article analyzes different methods of information and telecommunication technologies, which help to improve the quality of training of future orthodontist doctors in the system of postgraduate education, outlines a wide range of opportunities for the professional development and improvement of doctors.

Keywords: postgraduate education, specialization, doctor–student, information technologies.

Провідною метою сучасної професійної освіти стала підготовка висококваліфікованих фахівців, адаптованих до умов конкретного виробничого середовища, здатних до ефективної професійної роботи за фахом і успішної конкуренції на ринку праці.

Метод навчання в медичному ЗВО – це спосіб спільної діяльності педагога і студента, спрямований на реалізацію цілей і цінностей, які зумовлюють становлення особистості майбутнього лікаря й опанування ним основ професійної діяльності [1].

На сучасному етапі інформаційно-телекомунікаційні технології здатні пропонувати широкі можливості для засвоєння великого потоку інформації, яка з'являється на міжнародному рівні в різних сферах медицини і науки.

Комп'ютерні технології, інтегровані в педагогічну систему організації навчальної діяльності, дозволяють істотно розширити освітні можливості студентів, вибрати і реалізувати індивідуальну траєкторію у відкритому освітньому просторі, своєчасно і в повному обсязі отримувати новітню інформацію, яка може бути відсутньою в друкованій літературі.

Комп'ютерні технології дозволяють підвищити якість освіти за рахунок збільшення частки самостійного засвоєння матеріалу, що забезпечує формування таких якостей як самостійність, відповідальність, організованість і вміння реально оцінювати свої сили та приймати зважені рішення [4].

Останніми роками однією з основних проблем, над якими працює педагогічний колектив кафедри післядипломної освіти лікарів-ортодонтів Української медичної стоматологічної академії, стало впровадження інформаційних технологій у навчальний процес і формування професійно-ділових якостей майбутнього фахівця [3]. Провідні напрями розв'язання цієї проблеми такі:

- комп'ютеризація навчального процесу;
- новітні в інформаційних технологіях навчання;
- інформаційна культура як складова професійної культури спеціаліста;
- роль і місце електронних підручників самоосвіти курсантів;
- організація самостійної роботи курсантів із використанням ПК;
- ефективність навчальних практик із використанням ПК;
- досвід проведення комп'ютерного контролю знань;
- ефективність використання мультимедійних технологій у навчальному процесі;
- значення навчальних відеофільмів у підготовці фахівців.

За даними ЮНЕСКО, при слуховому сприйнятті закріплюються 15% інформації, при зоровому – 25%, отримуючи інформацію одночасно за допомогою слухового і зорового аналізаторів, людина запам'ятовує 65% інформації. Тому використання мультимедійних технологій має дві мети. Перша – полегшити засвоєння і запам'ятовування навчального матеріалу. Чим більше органів чуття беруть участь у сприйнятті будь-якого враження або групи вражень, тим міцніше лягають ці враження в нашу механічну нервову пам'ять, надійніше зберігаються нею і легше потім відтворюються. Друга мета – індивідуалізація процесу навчання. Мультимедійні технології в закладі вищої освіти мають стати і способом оптимізації навчально-виховного процесу, й об'єктом для вивчення, щоб майбутній лікар міг оптимально їх використовувати.

Навчальний фільм – проста, доступна і цікава форма викладання нового матеріалу. Використання навчального фільму доцільне як із метою закріплення вивченого матеріалу, так і для узагальнення, систематизації знань. У навчальному процесі нашої кафедри використовуються студійні фільми, навчальні фільми, створені викладачами, відео лекцій, семінарів провідних фахівців.

Поряд із навчальними фільмами на нашій кафедрі кожен лікар-курсант на семінарські заняття самостійно готує мультимедійну відеопрезентацію з конкретного питання. З метою методичного самовдосконалення створюється фільмотека таких відеофільмів.

Сучасні тенденції розвитку системи медичної освіти нерозривно пов'язані з широким упровадженням у навчальний процес різноманітних комп'ютерних програм. Тому на нашій кафедрі навчальний і лікувальний процеси відбуваються із застосуванням прикладних комп'ютерних програм, які полегшують процес діагностики і лікування зубощелепних аномалій. Для вивчення цифрових комп'ютерних томограм використовується програма «Ez3D2009», для розшифрування телерентгенограм у навчально-лікувальний процес упроваджується програма «AudaXSerh».

Співробітниками кафедри отримано 8 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір щодо методів комп'ютерного обчислення контрольно-діагностичних моделей ортодонтичних пацієнтів і патент «Спосіб біометричного аналізу асиметрії щелеп на контрольно-діагностичних моделях» на комп'ютері за допомогою

графічного редактора «Adobe Photoshop CS3 Extended».

Комп'ютерні технології важливі не тільки на етапах вивчення і закріплення матеріалу, а й на етапах контролю засвоєного матеріалу [2]. На нашій кафедрі використовується багаторівнева система комп'ютерного тестового контролю, а застосування елементів дистанційного навчання дає змогу курсанту самостійно контролювати свій рівень знань [5]. Досвід використання програмованого контролю знань дозволяє виділити його позитивні моменти: підвищується об'єктивність оцінювання знань курсантів, змінюється роль викладача, який звільняється від функції «покарання», пов'язаної з виставленням оцінок. Викладач перестає бути джерелом негативних емоцій, а виконує роль консультанта, виникає стійкий зворотний зв'язок: викладач – курсант – викладач. Різко зростає оперативність отримання результатів оцінювання в порівнянні з іншими методами (усним і письмовим опитуванням), унеможливаються підказування і списування.

Нині колектив кафедри в тісній співпраці з бібліотекою УМСА працює над створенням і постійним поповненням електронного каталогу медичної, стоматологічної наукової та навчально-методичної літератури, спрямованої на поглиблене вивчення ортодонції.

Таким чином, застосування комп'ютерних та інформаційних технологій у навчальному процесі дає можливість не тільки підвищити кваліфікацію самого викладача, а й розширити творчі можливості майбутніх лікарів у освоєнні нової спеціальності з фаху «Ортодонція».

Комп'ютеризація навчальних матеріалів дозволяє постійно і в короткі терміни оновлювати інформацію. Робота з комп'ютером викликає в курсантів підвищений інтерес і посилює мотивацію навчання.

Для викладача також відкриваються широкі можливості: комп'ютер бере на себе функцію контролю знань, допомагає заощадити час на занятті, при вивченні матеріалу на практичних заняттях дає змогу використовувати якісно ілюстрований матеріал.

Список використаної літератури

1. Лисенко О.Є. Післядипломна освіта лікарів: характеристика базових понять / О.Є. Лисенко // Неперервна професійна освіта. – 2016. – №3–4. – С. 23 – 28.
2. Методи об'єктивного контролю знань на післядипломному етапі навчання лікарів, їх проблеми та переваги / [В.М. Ждан, І.М. Скрипник, Є.О. Воробйов, Г.М. Давиденко] // Проблеми інтеграції української медичної освіти у світовий освітній простір: матеріали Всеукр. навч.–наук. конф. – Тернопіль, 2009. – С. 265–267.
3. Підвищення рівня підготовки лікарів–стоматологів із питань ортодонції / В.Д. Куроєдова, Н.В. Головка, К.Л. Куроєдова [та ін.] // Удосконалення якості підготовки лікарів у сучасних умовах: матеріали наук.–практ. конф. з міжнар. участю. – Полтава, 2016. – С.118–119.
4. Сисоєва С.О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчальний посібник / С.О. Сисоєва. – К.: ВД «Екмо», 2011. – 324 с.
5. Сучасні методи контролю рівня знань лікарів–інтернів на кафедрі післядипломної освіти лікарів–ортодонтів із предмета «Ортодонція» / Л.Б. Галич, Ю.К. Сокологорська–Нікіна, О.М. Макарова [та ін.] // Актуальні питання контролю якості освіти у вищих медичних навчальних закладах : матеріали наук.–практ. конф. з міжнар. участю. – Полтава, 2018. – С. 47–48.

КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ СТУДЕНТАМ-ІНОЗЕМЦЯМ

Владимирова В. І.

Українська медична стоматологічна академія

Розглянуто теоретичну сутність культурологічного підходу до викладання іноземної мови за професійним спрямуванням студентам-іноземцям і шляхи формування міжкультурної комунікації.

Ключові слова: іноземна мова за професійним спрямуванням, культурологічний аспект, іноземні студенти, міжкультурна комунікація, комунікативні завдання.

The theoretical essence of the cultural approach to the teaching of a professionally oriented foreign language to foreign students and ways of formation of intercultural communication are considered.

Keywords: professionally oriented foreign language, culturological aspect, foreign students, intercultural communication, communicative tasks.

Сучасні освітні концепції та культурологічні підходи до викладання мови як іноземної припускають усвідомлення нерозривності зв'язків у тріаді мова – культура – суспільство, новий погляд на роль соціуму в становленні мовної особистості. Будь-яка мова, відображаючи в концентрованому вигляді духовне життя людства, є найважливішим засобом виховання. Опановуючи мову, студент не тільки пізнає навколишній світ, а й вчиться в ньому жити. Вона формує ціннісні орієнтири, проникає глибше в загальносвітову і національну культуру, долучається до духовних багатств, які зберігають мову, співвідносять знання, які засвоює на заняттях, із досвідом у повсякденному житті, внаслідок чого отримує усвідомлення свого місця в сучасному суспільстві, опановує навички спілкування в різних ситуаціях, тобто соціалізується. Саме в цьому і полягає актуальність запропонованої теми.

У зв'язку з викладеним вище, значно змінюється викладання предмета «Іноземна мова за професійним спрямуванням» на початковому етапі навчання іноземних студентів. Розширюються змістові рамки дисципліни, зазнають змін організаційні та методичні основи заняття, але найголовніше – в безпосередній залежності від затвердженого культурологічного підходу перегрупувуються цілі й завдання. Завдання адаптації та соціалізації іноземних студентів виходять на перше місце, а також вимога формування, крім лінгвістичної та комунікативної компетенцій, ще й культурознавчої. Процес оволодіння іноземною мовою нерозривно пов'язаний із процесом засвоєння іноземними студентами соціокультурного пласта народу – носія мови, що вивчається [4-6; 9].

Предметом дослідження є культурологічний підхід до викладання іноземної мови за професійним спрямуван-